

دور ریز چاپ در پاکت های مهر روز

حمید رضا ابراهیمی

اسفند ۱۴۰۰ خورشیدی

دنبال فرصت می گشتم که این موضوع را باز کنم و نظر شخصی خودم در این مقوله را عنوان کنم تا دوستان چه نظری داشته باشند.

من علاوه بر جمع آوری تمبر، چند سالی هم با توجه به نوع فعالیت هایی که داشتم و دارم با مقوله چاپ (حدود ۲۰ سال) آشنایی دارم.

چند سالی است که جمع آوری پاکت مهر روز داغ شده و داغی اون حتی از رشد قیمت بیت کوین هم فراتر رفته! و گویا رشد قیمتش حالا حالا هم ادامه خواهد داشت. در نتیجه این رشد قیمت، جمع آوری واریته های مختلف پاکت های مهر روز هم باب شده و مقوله "پاکت های ارور" هم سر زبان ها افتاده!!!

دوستان همگی با معنی واژه ارور (Error) در تمبر، اسکناس و حتی سکه آشنایی دارند و نیاز به بازگو کردن آن نیست. تمام این جنس های بها دار رسمی بوده و با نظر حکومت ها چاپ و یا ضرب می شوند و این فرایند در کل دنیا کنترل شده است (البته هرچه کشورها پیشرفته تر و نظام مندتر باشند این کنترل ها نیز شدید تر و دقیق تر است) بنابراین خروجی میزان خطا در چاپ اسکناس و تمبر و همچنین ضرب سکه بسیار کم و نا چیز می باشد (مگر در کشورهای قانون گریز) همین خروجی البته غیر عمدی در صورت پیدا شدن مورد و مواردی خاص به سرعت باعث بالا رفتن قیمت آن ارور می شود که از نمونه های شاخص بین المللی آن که همگی از ان اطلاع دارید می توان به تمبر واری و هوپیمای آمریکا و تمبر تری اسکلینگ زرد سوئد اشاره کرد. البته باب ارور در تمبر، اسکناس و سکه و همچنین انواع آن و کیفیت و قیمت گذاری آن بسیار گسترده است که الان نمی خواهم وارد آن شوم.

و اما خود پاکت مهر روز بدون تمبر با توجه به اینکه اوراق بهادار نبوده و چاپ آن نیز معمولا کنترل های خاصی که برای موارد ذکر شده در بالا انجام می شود را ندارد و بسته به نوع چاپخانه و ناظر چاپ از کیفیت های متفاوتی برخوردار هستند. اشخاص غیر رسمی یا دولتی نیز می توانند آنها را طراحی، چاپ و در دسترس عموم قرار دهند. پس بکار بردن واژه ارور برای آنها کم لطفی بوده و پرداخت پول اضافی برای پاکت های ارور دور ریختن پول می باشد.

البته اگر تمبری ارور بر روی پاکت مهر روز چسبانده و با مهر روز مهور شود داستانش جدا است و این نوع پاکت ها قطعا نسبت به پاکت معمولی قیمت بالاتری خواهند داشت و در غیر اینصورت اگر فقط پاکت دارای خطای چاپ باشد قطعا قیمت آن از نوع معمولی بدون ایراد آن ارزانتر است.

برای اینکه موضوع را روشن تر عنوان کنم به خودم اشاره می کنم. بنده چند سالی هست که پاکت مهر روز طراحی و چاپ می کنم (هم بصورت شخصی و هم به تناوب به سفارش شرکت پست) تمام پاکت هایی که خطای چاپ دارند را معمولا از رده خارج می کنم مگر آنکه از زیر چشمم رد شده باشد که اگر هم رد شده باشد به نظر

بنده آن پاکت کم ارزش است. حال اگر بنده شیطنت کنم و چنین پاکت هایی را که خطای چاپ دارند وارد بازار کنم آیا شما حاضر به خرید آن بعنوان پاکت ارور را دارید؟

اگر بله این باب را برای سود جویی من نوعی باز کرده اید و در آینده جیب هایتان را خالی خواهم کرد! در اینصورت به چاهی خواهید افتاد که انتهایش را کسی نمی داند چون بعد از استقبال شما در خرید چنین پاکت هایی هر روز شاهد ظهور ابراهیمی های دیگری خواهید بود!!

به نظر من برای چاپ پاکت اصلا آن کنترهای خاص وجود نداره و قدیم و جدید هم ندارد. البته پاکت یا کارتهای پستی تمبر سرخود (نقش تمبر) از این قاعده مستثنی است. من خودم اگر حق انتخاب داشته باشم حتی برای موردی که شما فرمودید آن نوع معمول را انتخاب می کنم.

الان یک مورد دیگر را مطرح می کنم. مهر روز تمبر نوروز ۱۴۰۰ که سفارش شرکت پست است؛ ایراد دارد که بعد از اطلاع، این مورد را به مسئول مربوطه شرکت پست متذکر شدم ولی چون مهرها توزیع شده بود و مورد استفاده هم قرار گرفته بود آن مهرها را جمع آوری نکردند!

بعد از مدتی یک شیر پاک خورده ای تاریخ آن مهر را اصلاح و شخصا مورد استفاده قرار داد که مجموعه داران هم فقط طبق عادت، پاکت ها را خریدند و در مجموعه های خود قرار دادند.

حال تکلیف چیست؟ آیندگان چه خواهند گفت و چه کار خواهند کرد؟

بنده منظورم این است که صرف وجود ایراد چاپی در پاکت، باعث بالا رفتن قیمت آن نمی شود.

پاکت مهر روز یک صد و پنجاهمین سال تولد مهاتما گاندی

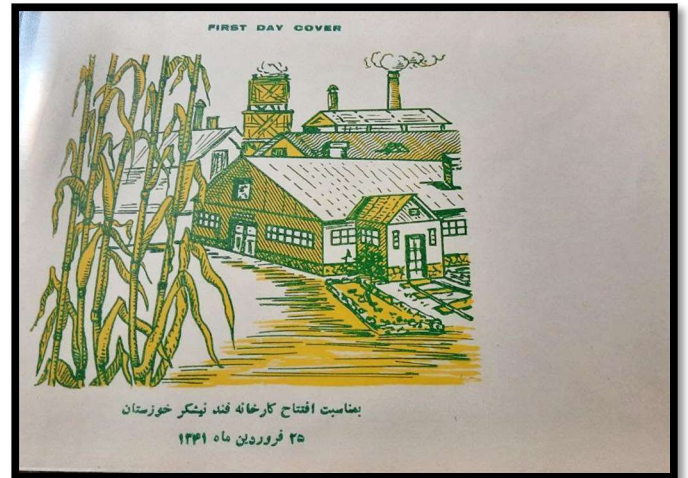
تمبر (مینی شیت) مصرف شده بر این پاکت دارای اشتباه (ارور) دندانه گذاری است.

نکته ای که باید به آن توجه شود این است: بحث واریته از ارور جدا می باشد.

تا اینجا بحث ارور بر روی پاکت را تشریح کردم. نظر شخصی بنده این است: پاکت ارور ندارد چه قدیم و چه جدید، چه عمدی و چه سهوی! البته این نظر بنده است و کاملاً شخصی و من خودم اگر دو پاکت با یک طرح و یک تمبر به بنده پیشنهاد شود پاکت خالی از اشکال را گرانتر می خرم.

متأسفانه هر کالایی که قیمت دار شود، امکان جعل هم قطعاً در پی خواهد داشت.

وارد مقوله تمبر ارور نشدم تا تکلیف پاکت های مهر روز مشخص شود و قبل اینکه جمع آوری آنها بعنوان ارور مرسوم شود، پیشگیری کرده باشیم.

دو قطعه پاکت مهر روز به مناسبت افتتاح کارخانه قند نیشکر خوزستان در ۲۵ فروردین ۱۳۴۱

تصویر چاپ شده بر پاکت ها دارای اختلاف رنگ است.

(متعلق به مجموعه آقای محمد قاسمی)

اکنون در خصوص چگونگی ایجاد تصویر های چاپ شده با رنگ های متغییر در یک عنوان پاکت مهر روز توضیح می دهم: در چاپ چهار رنگ، از چهار رنگ اصلی آبی، زرد، قرمز و مشکی استفاده می شود. ترکیب مناسب و به اندازه این رنگها طرح چاپی مورد نظر را تشکیل می دهد. بنابراین اگر درصد استفاده از یکی از رنگهای فوق کم و یا زیاد شود در چاپ نهایی نیز تغییرات متناسب با آن رنگ اعمال می شود. در پاکت فوق رنگ مشکی در طرحی که سبز شده بیشتر استفاده شده است. پس آن پاکتی که رنگ قالب پاکت های همسان چاپی است رنگ اصلی و مورد نظر طراح یا چاپچی است و دیگری حاصل به اصطلاح رنگ گیری برای رسیدن به رنگ مورد نظر است. بنابراین بکار بردن اصطلاح پروف در این مورد اصلاً جایز نیست. تفاوت رنگها در دو پاکت مشهود می باشد ولی از نظر بنده دلیل بر گرانی و ارزانی فروش هر کدام از پاکت ها نمی تواند باشد چراکه اگر اینگونه باشد به راحتی می توان در پروسه چاپ مواردی که قبل از رسیدن به رنگ نهایی چاپ شده را از چاپخانه خارج کرد و به مجموعه دار، با قیمت بالاتر فروخت که غیر منطقی و به دور از انصاف است. در تمام چاپخانه های معتبر، موارد قبل از رسیدن به رنگ اصلی را بعنوان ضایعات چاپ از بین می برند. البته معمولاً مواردی می تواند سهواً یا عمداً (بویژه اگر متوجه شوند که مجموعه دار، قیمت بیشتری بابت آن پرداخت خواهد کرد) به همراه کار اصلی از چاپخانه بیرون می آید. بنده بعنوان مجموعه دار اگر قدرت انتخاب داشته باشم آن مورد رنگ اصلی را بر می دارم و بابت دیگری حاضر نیستم ریالی بیشتر پرداخت کنم.

بنده نظر خودم را در این موضوع، عرض کردم و به نظر دیگران هم احترام می گذارم.

هیچ اعتقادی به پرداخت وجه زیاد بابت ارور یا وارپته آنچنانی در اوراق غیر بها دار ندارم و نخواهم داشت .
در غیر این صورت آیا فکر نمی کنید دست افراد سودجو برای سودجویی و خالی کردن جیب آیندگان باز گذاشته شود؟

از این پس آن هشدار داده می شود که دور ریزهای چاپ را بیرون نریزید که آیندگان بدلیل کم بودن آنها نسبت به نوع اصلی پول بیشتری پرداخت خواهند کرد!!!

خود پاکت مهر روز، صرف نظر از تمبر آن اصلا و تحت هیچ شرایطی ارور به حساب نمی آید.

خود ارور به معنی خطا و اشتباه است. ولی در پاکت، عبارت "دور ریز چاپ" اصطلاح بهتری است و بنابراین دورریز هیچ قیمتی ندارد که بعضی از دوستان مجموعه دار بابت آن پولشان را دور بریزند.

<https://t.me/stamps>

<https://t.me/collectorsnews>